

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročilna značka:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nv.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nv.).

Telefon št. 11.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Posilana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

„Naše stališče“.

(Dopis.)

Slavno uredništvo! Kar Vam pišem tu, mi je naravnost vrelo iz srca. Prosim, objavite doslovno. Krvavo potrebno in zadnji čas je, da začnemo odkrito govoriti.

Kar so začeli Slovenci počenjati zadnje čase, to nam ne donaja ni časti ni dobrega imena. In dobro ime je menda nekaj! Prosim torej, moralno odgovornost prevzemam jaz drage volje.

K stvari!

Neki »Tržačan« graja in smeši ob enem v »Slovenskem Narodu« stališče, ki je zavzema »Edinost« v gujusni, bratomorni borbi kranjskih takozvanih liberalcev in klerikaleev.

Ker se g. »Tržačan« v svojih dopisih v »Slovenski Narod« sklanja vedno na veliko število somišljenikov mej tržaškimi Slovenci, bi si mu jaz vsaj dal sledeči svet.

Gotovo mu je znano, da stoji list »Edinost« pod nadzorstvom odbora polit. društva enacega imena, in istotako mu bo znano, da se na občnem zboru tega društva razpravlja vsako leto ne samo o društvenem delovanju, temveč tudi o našem političnem položaju in gibanju. Naj torej g. »Tržačan« na prihodnjem občnem zboru nastopi s konkretnimi predlogi glede politične smeri, ki naj jo sledi list »Edinost« (in seveda tudi novi odbor), ali pa, — ker se mi zdi, da bi si g. »Tržačan« iz osebnih in uradnih ozirov ne upal javno nastopiti na slovenskih političnih zborovanjih —, naj naprosi v to enega »mno-goštevilnih« svojih političnih somišljenikov, in jaz sem prepričan, da se bo na občnem zboru dostojno razpravljalo o tem; da, jaz ga celo lahko zagotavljam, da večina (ako ne vsi) sedanjih odbornikov radi odstopijo, ako bi videli, da se večina členov ne vjema več z njihovim prepričanjem in z njihovimi nazori.

Toliko na naslov g. »Tržačana«; na naslov »Slovenskega Naroda« pa in hkratu tudi na naslov takozvanih klerikaleev nekoliko opazek o stališču primorskih in zlasti tržaških in istrskih Slovencev v nekem vprašanju, katerega se »Edinost« do sedaj še ni dotaknila.

V svoji neplodni, brezobzirni borbi so stranke na Kranjskem dospele najbrž že do vrhunce, kajti bolj perfidnih in ostudnih sredstev, nego so jih začeli rabiti z obeh strani v zadnjem času, menda ne morejo več najti. Stranki sti se začeli namreč s pravim farizejskim obrazom in največje hinavščino

ena drugo denuncirati e. kr. oblastvom radi — nepatrijotičnega in nedinastičnega vedenja!

Jaz nočem tu pretresati, da-li je bil Vodnik bolj odkritosrčen, ko je zapel »Ilirijo oživljeno«, ali pa takrat, ko je zložil »Ilirijo zveličano«; tudi nočem sedaj preiskovati, ali imamo mi Slovenci po dolgoletnih izkušnjah sploh vzrokov razpaljati se za izvestni e. kr. patrijotizem, ki pa nima ničesar opraviti z onim patrijotizmom, ki je izraz lojalnosti, ampak tisti patrijotizem, s katerim rožljajo ljudje, kakor bahat kmet s tolarji v žepu — morda bo mogoče o tem vprašanju o kaki primernejši priložnosti kaj več povedati —, tudi nočem kaliti veselja onim vernim Avstrijcem, ki čutijo potrebo, da se o vsaki primerni in neprimerni priliki pobahajo s svojim več ali manj pristnim avstrijanstvom, to pa obsoja vsaki zavodni primorski Slovenec, da se stranki na Kranjskem kakor najpoglednejši denuncijanti in sikofanti ovajati radi pretvezno nepatrijotičnega vedenja!

Začel je to plemenito akcijo »Slovenec«, ko se je po shodu na Bledu čutil globoko užaljenega v svojem patrijotičnem čustvu: radi nekega mej-klica in ko je zato pozival policojo in državno pravdnštvo na delo proti vsej napredni stranki.

Ta poslednja pa v tem plemenitem tek-movanju tudi ni hotela zaostati, temveč je v svojem glasilu kmalu sledila svoji nasprotnici na to krasno polje in v eni svojih zadnjih številok opominja e. kr. oblasti na njihovo pretvezno dolžnost nasproti »nedinastičnemu« vedenju škofa ljubljanskega, dokazanemu v tem, da je — za 10 minut prej začel maševati.

Gospodje, ali ne čutite, da se s takim denunciranjem sami sebe največ ponižujete? Prepustite denunciranje raje poklicanejšim faktorjem! Saj si ne morem misliti, da ste že tako daleč prišli, da špekulirate že na to, da se Vam izplačajo — judeževi groši?!

G. »Tržačan« pa bo morda sedaj umel, zakaj se ne moremo ogrevati za kranjski klerikalizem in tudi ne za liberalizem.

Člen pol. društva »Edinost«.

Socijalizem — anarhizem.

I.

Socijalizem.

V prvi seji italijanske zbornice po umorstvu kralja Humberta je poslanec Turati

šilni čoln, kajti, krepka roka ga je držala za lase in ga nevmiljeno vlekla za seboj. Računal je v svoji na pol zavesti, da tako močan in tako okrušen more biti samo peklensček, verni sluga vseh preganjajočih in režečih se mu pošasti. Oba sta otrsala v čolnu mokro obleko in rešitelj je poleg sebe prav nemilo pogledoval svoj plen. Ni mu bilo všeč, da je moral ponoči v nerazvoljno kopal in sicer kar oblečen. Gregor je odpiral oči polagoma in v strahu, ter na pol miže skusil opazovati svojega spremljevalca. Kolikor je mogel prvo razločiti, so bili znaki pomorščaka na rokavu, ki je nedavno tičal za njegovim tilnikom, ko ga je pomorščakova roka odtezala močnem morskim pošasti in gladnih morskih požeruhov.

Dospevši na krov ladije je Gregor gledal že na obe očesi, pa plašno, neumno. Pomorščak je poiskal za svoj hrabri čin primerno krepčilo. Gregorja so pa sproveli na gorko, pozneje pa v zapor. Tu je imel časa premišljevat svoj nesrečni korak s prva v morje in iz morja na krov. Za vselej ga je minila misel bežati pred pošastmi v morje,

podal definicijo socijalizma v besedah: »Non lotta di individui ma lotta di classe«; ne boj proti raznim osebam, ampak boj proti raznim razredom človeške družbe. To naj bi bil jeden fundamentalnih principov iz socijalističnega katekizma.

Socijalistom ne ugaja dosedanja razvrstitev človeške družbe, katera se loči v imajoče in nimaniče. Prvi so gospodarji zemlje in kapitala, drugi pa so brezposelnosti: na trg prinašajo samo »blago svojih rok«, katero ponujajo proti plačilu — imajočim.

Socijalisti trdijo, da kapital ni praven, potrebna da je le delavska roka, ki dela kapital. Oni so menenja, da ni duševna zmoglost, ni podvzetnost, ni organizatorsko znanje, ne izdajajo toliko kolikor dve močni zdravi roki. — Po njih umevanju je krivična ona trditev, da bi zamogel človek se svojim umom ustvarjati toliko bogastva, kolikor ga nareja tisoč rok tekom enega življenja.

Dalje menijo, ker je na svetu največ delavcev, da je nerazumljivo, kako da isti dovoljujejo izkoriščanje po drugih, manjšeštevilnih stanovih.

Sedanja moderna človeška družba da sloni na krivični podlagi, da nje namen je le nadvladanje in izkoriščanje brezimnih mas ali nimaničev.

Socijalisti trdijo, da vse institucije, vsi vladni in državni stroji so samo zato, da vzdržujejo to nepravilno stanje: t. j. nadvladanje.

V teh naukih sestoji jedro socijalizma, iz njega izvira stanovski boj.

Socijalizem vspodbuja nimaniče ter jim kaže razna pota, po katerih bi prišli zopet do svojega prava. Nazorov in nasvetov, kako jih rešiti iz socijalne bede, je mnogo in različnih.

V prvem ognju so socijalistični volitelji mislili, da njih socijalno kraljevstvo že visi v oblakih, da je blizo, da je že tu.

Treba je le vzgati mase, združiti iste v razne zadruge; ustavljati se s »štrajki« nezadostnemu plačilu, in predolgo odmerjenemu času vsakdanjega dela. Socijalisti so upali — in žnjimi delavske mase, da oblastva takoj vsprejmejo njih pravične zahteve ter jih uveljavijo, ter da omeje moč delodajalca.

No, videli smo, da je od sto štrajkov osemindeset ponesrečilo, ker se bili večinoma nepremišljeno zasnovani.

Res je, delavske mase so se o tem vezbale v organizaciji, ali koliko njih je moralo

da-si ga tudi poslej niso hotele ostaviti. A tropa preganjajočih ga nestvorov se je še pomnožila, ko mu je brat France s potrdili dokazal, da je Reza res poslala denarje Ivanki v Rio de Janeiro, kakor je pisala Zinka, naj jih ne pošilja očetu v notranje dežele. . . . Gregor si je ruval brado in pulil dlako za dlako, pa izpuliti ni mogel očitajoče vesti.

Minoli so trije in štirje dnevi prej, nego je povedal samo najsilnejše stvari; minoli so tudi božični prazniki in Gregor Premrl je še pripovedoval o Braziliji, o Radu, o grofih in markizih, o zamoreh in rumeni mrzlci.

Po praznikih se je poslušalcem pridružil tudi učitelj Nadoslav in Gregor je moral začeti od kraja.

Cekinov nisem dobil, kofeta nisem dobil, rožici so ostali v Ameriki in tisti hrib samih pomaranč tudi ni prispel v Podnansko.

— Kaj pomenja to, Gregor?

— Da ste Vi govorili resnico, ko ste me svarili naj ne hodim.

— Hoteli ste sami poskusiti, in ste poskusili. Ni res?

preživeti trdih ur, ker so zgubili delo in zaslužek.

Danes pa so se tudi socijalistiški nazori o bojnih in življenjskih skušnjah ublažili, ker so iz trdega »non posumus« dobivali vedno prikladne oblike. Socijalisti vidijo, da vendar ne gre z glavo skozi zid, da treba upoštevati obstoječe družabno razmerje, nazore in ideje na rodov — sploh vso dosedanja organizacijo, ki se kakor močan faktor ne da kar čez noč prekopiceniti.

Saj je tudi zgodovinski znano, da se transformacije in svetovni preobrati vrše le po stopinjah in da so le tedaj trajne. Res je sicer, da se zamorejo take revolucije, deloma še kakor nezrele, izsiliti, ali ta prisiljena naglost ni bila nikoli ne zdrava ne trajna.

Socijalistiški nauki, ki večinoma sami na sebi niso krivi, delujejo na nerazodno, priproste glave kakor opojna pijača na bolnega človeka.

Nerazodne mase ljudstva si osvojajo samo princip ali jedro socijalizma, a se ne potrudijo, da bi premišljevale o potih in sredstvih, kako bi se dalo rešiti iste.

Nestrpni socijalisti se ne morejo utolažiti ob misli, da popolna zmaga socijalističnih idej leži še daleč tam — v bodočnosti, in da sedanja generacija nima druge naloge, nego pripravljati pot temu prevratu.

Tudi posamični državniki prihajajo polagoma do prepričanja, da socijalistiške nauke treba upoštevati, da je v njih mnogo in mnogo opravičenih zahtev, da država, ki bi ostala slepa in gluha pred temi svarilnimi glasovi, bi le sebi kopala grob.

Za tovarniškega delavca se je storilo nekaj, da v času bolezni dobiva podporo in v slučaju nezgod — stalno rento ali odškodnino. — Ali kako primitivne so še vse te ustanove, ko si jih mora vzdrževati delavec sam in brez prispevkov od strani gospodarjev (glej naša delavska podporna društva!) — Kaj pa naj bi rekel o naših zavarovalnicah za slučaj nezgod? Kjer bi morala vladati čista nesebična humaniteta in pravičnost, gospodarji pristranska »novodobna birokracija«, dopustivša, da lazijo po Trstu in drugih mestih ponesrečenci brez vsake rente. Glej n. pr. znani tržaški slučaj Zadnik, ki ga je zagrešil vsemogočni Lloyd. Koliko je takih, katerim se samovoljno trga odškodnina, ali se puščajo njih prošnje nerešene po cela leta, da jih molji razjedajo — trpin pa z družino umirajo od glada. V kolikor ni že zakon sam na sebi nepopoln, pa ga v izvajanju kvarijo še izvestni gospodje, ki vodijo politiko in gojijo strankarstvo — tam, kjer bi

— Pa mnogo sem poskusil, gospod. Ves čas in povsod me je preganjala nesreča. Ali ne, gospod učitelj? Kako neumno sem za barrantal — Zinko — a na potu so bili denarji, da nas rešijo. Kje je zdaj tisti denar?

— Prav gotovo v Rio de Janeiro na pošti. Prišli so prepozno — morda samo nekaj dnij.

— Kaj pa sedaj, gospod, ali jih dobimo nazaj? Kaj pravite, gospod?

— Mislim, da bi bilo pametneje, ko bi jih dali Zinki, da se z njimi reši, saj so bili za to namenjeni.

— Ni mogoče, gospod. Pogodba —

— Nič pogodba! Mogoče je tudi to. Stalo bo morda še nekaj grošev in novce dobi Zinka, seveda, če dovoli teta.

— I, Bog nas varuj! Če sem potrošila že toliko za nič, naj bo še to, ki vsaj resnično pomaga.

— Dvomim, dvomim, gospod, je ponavljal na tihem Gregor. Evropejec nima tam nobene pravice.

(Pride še).

PODLISTEK.

Zinka Brazilijanka.

Povest. Spisal Ivo Trošt.

VI.

Teta Reza je uganila strašno resnico.

— A—a, ostala je v Ameriki, kaj. Prodaj si jo. Malopridnež! Res, lep oče! Prodaj je otroka, da je mogel nazaj in moje denarje zapil. . . .

— Molči baba, če ne — primaruha! in pahnil jo je, spevši se z voza, in grdo jo pogledal, da je teta boječe skočila in otroci so zavpili: Ne, ne, oče, ne! Ne, ne — ! V tem kriku so se zdrsnili konji ter molče in nagloma zdrčali naprej.

V dveh minutah so bili pred očetovo rojstno hišo, premrli od mraza in žalostni zaradi očetove jeze, ki se ga je, ko so ga rešili iz morskih valov, vedno česče lotevala in kar so otroci občutili britko in večkrat tudi krvavo. Z Gregorjem pa je bilo zadnji čas tako-le:

Rad ali nerad je moral iz morja v re-

moralna vladati le humaniteta. Kaj pa naj rečemo o našem kmetu?

Pravijo, da v Avstriji gre vsako minuto najmanj po en kmet na boben! — Kako smo prišli do tega, da država pošilja svoje stebre na kant? — Čisto lahko. — Avstrija je po ogromni večini agrarna država. — Avstrija pa hoče biti tudi moderna — v vojaštvu, v puškah in topih; največ te ogromne teže davkov naj vzdržuje kmetijstvo! — Naša državna bilanca je kazala nekaj let sem celo nekaj prebitka. — Da se to doseže, da pokažemo svetu, da napredujemo, da je državni kredit stalen, se navija davčni vijak, ki tlači kmeta k tlom. — Koliko časa pa se bo moglo vzdržati to fiktivno gospodarsko stanje?!

Velike industrije je malo; sosednje države nam delajo silno konkurenco, posebno Nemčija.

Mi sami v Avstriji smo razdeljeni na dva kosa. Vsaki del zase je v vednih nerodovitnih bojih. V naši polovici imamo viharje: za jezik, za šolo in za staatsprache; tam onkraj Litve pa madjarizujejo in bi hoteli z najnemoralnejšimi sredstvi stisniti slovenske narode krone Ogerske v eno testo, da bodo mogli svetu kazati čisti madjarski kruh. Socijalna beda se pa kaže v krvavih rabukah.

Avstrijske vlade imajo na vesti cele koše smrtnih grehov in čudno, da jih ni duhovni ni škofje ne silijo k pokori.

Mala kmetija je vsled stoletne zanemarjenosti od strani države propadla, da si morda ne opomore nikdar več. Veliko posestvo životari, posebno v naših krajih. Narod ima najboljšo voljo, pomaga si z zadrugami, posojilnicami in raznimi gospodarskimi ustanovami, a vse to je, brez državne pomoči, le premalo. Kaj govorim o pomoči? Nam se celo vidi, da vlada niti ne gleda z dobrim očesom teh naporov naroda za gospodarsko osamosvojenje. Klasičen dokaz v tem pogledu je naša slovenska kmetijska družba v Trstu. In kdo se ne spominja vseh mahinacij proti delovanju in obstanku naših posojilnic? Ali nima morda tudi v našem ostudnem strankarskem boju kakšna posvečena ali neposvečena oseba rok vmes? Ima jih — ima. »Socijalni pripomoček«, ki ga izvestni mogočni krogi naklanjajo slovenskemu rodu v naši državi, je obsežen le v reku: divide et impera! Kedar se Slovenci pokoljejo med seboj, in kadar izstradani — izginejo s pozornosti, bo vsklikal marsikdo: [vendar enkrat — še predolgo je trajalo!

Politični pregled.

TRST, 23. avgusta 1900.

K položaju. Te dni je majhna izber na poročilih o položaju. Kakor da so se oni, ki so s pripovedovanjem o nakanah drugih izražali le svoje — lastne želje, nekoliko utrudili. Par dni sem je le malo konjekturne politike po novinah. Glayna vest pred par dnevi je bila ona, ki je posl. Pacak pošiljala na Dunaj na pogovore z drom. Körberjem. Ali ta vest je imela zelo kratke noge, kajti že naslednjega dne so zatrljali iz Prage, da ni nič res, da dr. Pacak ni nikamor odšel. Sinočnja »Nene Freie« pa daje ono vest nekoliko spremenjeno, češ, da se je dr. Pacak dal pooblastiti od Čehov za pogajanja z drom. Körberjem. Da vidimo torej, kaj nam pove — prihodnja vest!

Šuklje — Šušteršič. V svojem govoru na shodu v Novem mestu je državni poslanec Šuklje seveda govoril tudi o notranjem položaju: o akutni krizi, navstali vsled obstrukcije, in o sredstvih, s katerimi bi se moglo sanirati odnose, vsled katerih je — kakor je rekel Šuklje — naš parlament padel tako nizko, da veljamo v svetovni politiki manje, nego Italijani! Šuklje je obsojal češko obstrukcijo; vendar pa se mu vidi nemška pohlepnost tolika, da Slovenci morajo ostati na strani Čehov. — Glede sredstev, ki se priporočajo v saniranje odnosov, se je Šuklje izrekel proti splošni, jednaki in direktni volilni pravici. On bi bil za premembo ustave v avtonomistiškem zmislu, tako, da bi se bilo centralnemu parlamentu baviti le z onimi stvarmi, ki so skupne vsej narodnosti, vse drugo naj bi se odstopilo deželni zborom. Ali predno se to zgodi, bi se morale narodnim manjšinam v mešovityh deželah potom državnega zakona zagotoviti vse narodne pravice. V varstvo narodnih manjšin bi trebalo jasnega zakona s konkretnimi določili in brez fraz.

Na ta izvajanja je odgovarjal dr. Šušteršič minole nedelje na shodu »Slovenskega katoliškega društva« za kamniški okraj. V tem in onem se strinjamo z izvajanjem dra. Šušteršiča — seobno, ko se je potozal za splošno volilno pravico — živo pa obžalujemo tón, ki ga je ubral dr. Šušteršič in ki se nam zdi vendar malce — preburškozen. Seobno pa moramo obžalovati, da se je govornik poslužil nevedne finese, da je mogel Šukljeja smešiti kakor ničeve deca. Mi nismo politični somišljeniki prof. Šukljeta in mi bi bili gotovo med prvimi, ki bi se oglašili proti temu, da bi se temu možu poverilo vodstvo našega naroda, ali temu možu očitati nevednost — to more res le neuglasna osebna strast.

Šuklje je govoril o potrebni spremembi ustave. Potem pa je omenil, da bi se istotako dalo urediti finančno vprašanje, namreč težavno razmerje med aktivnimi in pasivnimi deželami. Tu je pristavil: »Tako sem zavzel za to globoko segajočo državno preobnovo, da se niti pred to mislijo ne ustrašim, uveljaviti jo potom § 14.«

Kdor hoče čitati brez zavrtnih misli in ne misli — podtikati, ta bo sodil, da se ta vsiklik Šukljeta nanaša na zadnji odstavek o finančnem razmerju, ne pa na spremembo ustave! G. dr. Šušteršič pa je trdil svojim poslušalcem, da posl. Šuklje niti toliko ne ve, da se ustava ne more premeniti potom § 14., kar da ve vsaki najprostejši človek. — Takih fines bi se voditelji strank ne smeli posluževati, ko gre za tako resne stvari.

Na srečo imamo to pet na svoji strani klasično pričo, dunajski »Vaterland«, čegar konservativno mišljenje je pristno in staro, tako, da mi verujemo vanje celó bolj, nego v ono dra. Šušteršiča. Tudi »Vaterland« izjavlja, da Šuklje ni govoril o spremembi ustave na podlagi § 14.

Brezpogojno pritrjamo dru. Šušteršiču, v kolikor se je izrekel proti temu, da bi se ob sedanjih razmerah povečal delokrog deželni zborom. V tem zmislu govorimo mi vedno in dosledno. Ali zopet ne umemo, kako je mogel dr. Šušteršič tako na kratko odkloniti Šukljevo misel kakor neizvedljivo, da bi se pravice narodnih manjšin zavarovale potom drž. zakona. Če se prav spominjamo, se je vseslovenski shod, ki je bil — kakor trdi dr. Šušteršič, del njegove stranke — vsprejel tudi narodno avtonomijo! A jedro narodne avtonomije je baš to, da bi se potom posebnih organov, šolskih svetov, kulturnih svetov, ali kakor bi se že imenovali, zavarovale kulturne koristi narodnih manjšin, oziroma narodnih odlomkov v raznih pokrajinah. Le da mislimo mi, da bi se ti organi ne zasnovali za vsako deželo posebej, ampak za ves dotični narod, brez ozira na to, kje bivajo njega odlomki. Kako je mogel vseslovenski shod vsprejeti misel narodne avtonomije, če je — neizvedljiva?!

Ne da bi se identificirali z nazirajujočo češkega plemstva, smo mi vendar z zadoščenjem pozdravili zvezo, ki so jo naši poslanci neposredno pred zaključanjem drž. zbora sklenili s češkim veleposestvom in centrom. S tem so si ustvarili nekaj otočič, ki jim daje zavetje v sedanjih viharjih. To je bil taktičsko pameten čin. Dr. Šušteršič pa je o češkem plemstvu in o tej zvezi govoril na način, da isti »Vaterland« izraža svoje začudenje na tem govoru, ki — to pravi »Vaterland« izrecno — spravlja obstanek one zveze v nevarnost!! Kaj porečejo slovenski konservativni državni poslanci, ko se je pokazala taka diskrepanca med njih postopanjem in med nazori oboževanega voditelja njih lastne stranke?!

Dogodki v Kitaju. To treba priznati: zvezne čete v Kitaju vrše izbornu svojo nalogo. Marš v Peking so dovršile v par dneh takorekoč igraje, zlomivši vsaki odpor Kitajcev; z isto bravuro so si izsilile uhod v Peking in osvobodile one, ki so toli nestrpno čakali njih pomoči; a glej, danes imamo že vest, da so zvezne čete vzele z naskokom takomenovano sveto mesto, kjer je cesarsko bivališče in kjer so zopet oslobodile mnogo misijonarjev in drugih tam zaprtih tujcev. Tudi o vzetju svetega mesta so igrali Japonci važno ulogo, kakor so se ti rumenokožci sploh jako odlikovali v vsej akciji, kakor da so hoteli dokazati belokožcem svojo inteligenco in visoko kulturo, ki jim daje pravico do primerne mesta med kulturnimi narodi.

Dvor je baje vendar-le res pobegnil iz Pekinga in z njim tudi princ Tuan. Zvezne

vlasti bodo brzkone imele svojo ljubo skriv, ako bodo res hotele kaznovati kitajske krivce.

Tržaške vesti.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel v jutri zvečer ob 7. uri in pol svojo sejo.

Mestno vojno poveljstvo. Mestni vojni poveljnik, polkovnik Adolf König, odpotuje jutri na tritedenski dopust; ta čas ga bo zastopal stotnik Karol pl. Venturini.

Maša-zadušnica. Danes ob 10. uri predpoludne je bila v cerkvi sv. Antona starega maša-zadušnica za pok. fregatnega kapitana pl. Thoma nna, padlega na Kitajskem. Vse ladije v pristanišču so o tej priliki svoje zastave spustile na pol droga — v znamenje žalovanja.

Sprememba na kr. srbskem konzulatu v Trstu. Dosedanji kralj. srbski generalni konzul g. Hajim Davičo je umirovljen; na njegovo mesto pride bivši generalni konzul v Skoplju, Milosav Kurtović, podpredsednik srbskega novinarskega društva.

To ni pomota! Pišejo nam: Dne 18. t. m. sem oddal na tukajšnji c. kr. centralni pošti svoto denarja. Bilo je ravno o poludne in bil sem sam pri pregraji. Gospod uradnik je dobro pogledal mojo slovensko-nemško nakaznico in slovenski napis — in ko je še nekoliko pomislil, je zagrabil pošto-prejemni list in ga napisal nekako tako-le: Dekleva — Leuonille — in to na nemško-lasko tiskovino!!

Mislil sem stvar zamolčati, ali, ker sem gotov, da ni to storjeno pomotoma, hočemo pribiti tudi ta slučaj. Listek nosi šte. 1112 in je naslovljen v Senožeče.

Slavnemu poštному ravnateljstvu v predvarek. Pišejo nam: Razmere na tuk. c. kr. glavni pošti so res neznosne. Pred nekoliko dnevi sem prišel kupovat poštne nakaznice. Gospica na desno roko se je obrnila do svoje sosedice z besedami: »Fräulein, wollen Sie so freundlich sein und mir eine «nakasnica» leihen? Ich habe meine... tu pa ne vem, ali je rekla »verpaekt« ali pa: mein Packet vergessen«. Temu je sledil precejšen odmor, oziroma presledek. Gospica nasproti je namreč imela baš neko stvar upisati. Ko je dovršila svoje delo, je začela iskati po predalih svoje mize in za nekaj časa je izvlekla dobršen zavitek dvojezičnih tiskovin. Zdelo se mi je, da ima v rokah tisto mistično knjigo s sedmimi pečati. Zakaj? Zato, ker je trajalo precej časa, da je gospica razrešila vozle: zavitek je namreč povezan z mogočno vrvo; to pa baje zato, da bi duh paaslavizma ne udril na površje ter ne okužil c. kr. pošte in zlasti ne škodil nežnim živcem c. kr. uradnic. No, končno sem vendar dobil, česar sem želel, hvala Bogu! Gospica pa je — povila otroka svoje ljubezni (zavitek dvojezičnih tiskovin) ter ga položila spat v varno kamrico...

Drug slučaj. Jaz imam nekako simpatijo za nežni spol na c. kr. uradih. V svojih slobodnih urah se bavim z ženskim vprašanjem. Zato me neprestano neka nepremagljiva sila vleče k njim, kedar treba kupiti nemško-slovenskih tiskovin, znamk ali takih drobnosti. In šel sem. Naletel sem na drobnolično blondinko.

— Prosim, dve znamki po pet novčičev. Gospica se je ozrla. Nikdar ne pozabim tega pogleda. Tista bajeslovna Meduza je »Schmarn dagegen!«

— Wie?! se je zarežala in nič drugega ni rekla.

Jaz pa sem zbral poguma iz vseh kotičev svojega poraženega bitja ter sem pohlevno ponovil svojo prošnjo. Ista je bila milostno uslišana — hvala Bogu! Sicer pa le samo do polovice. In tako je prav. Zakaj bi se teh predrznih Slovencev, ki hodijo nadlegovat lepih Švabice, malo ne kaznovalo? Dala mi je namreč dve znamki po 5 stotink. Rekel sem ponižno: Še dve taki! — in dobil sem, slava Bogu na višavah in ljubeznjivi gospici za c. kr. plotom na glavni pošti tržaški!

Tretji slučaj. Bilo je istega dne, nekoliko časa pozneje. Imenovana plavalaska si je bila tako »v naskoku« osvojila moje srce, da sem se jej približal zopet. Ker je pa bila preobložena z delom, šel sem rekognoscirat na drugo, levo stran.

— Prosim dve znamki po pet novčičev. Ljubeznjiva gospica me je pogledala, a reči moram resnici na ljubo, da za 99% odstotkov prijaznejše, nego plavalaska. A nekako vprašavno vendar-le, kakor da bi hotela

reči: Die Botschaft hör ich wohl, aber mir fehlt — das Verständnis!

In ker njeno primitivno znanje slovenskega jezika ne presega gotovih, ozkih mej, je vprašala:

— Sie wünschen zwei 10-Heller Marken, nicht wahr?

Pritrdil sem, in dobil, hvala Bogu!

Vse to so dejstva za katerih istinitost bi se — ako bi trebalo — trikrat pridušil. (Ljubeznjivo čitateljico prosim, naj mi blagohotno oprostí ta robati izraz.) Meni ni to nič; mene še le veseli, če se morem malo pazabavati z ljubeznjivim nežnim spolom. A drugi ljudje morda nimajo toliko časa. Zato prosim slavno c. kr. pošto ravnateljstvo, naj isto blagovoli razpisati nagrado za iznajdbo stroja, ki bi omogočil, da bi ne trebalo nemško-slovenskih tiskovin tri- štirikrat povijati v debele vrvi. Morda bi kako hermetično zaklepanje v kovinske zaboje tudi zado-stovalo!?

Ali pa naj bi razdelilo več tobakarnam naše tiskovine. Obljubljamo, da potem ne bomo več nadlegovali lepih gospic se svojimi slovanskimi zahtevami.

Odlikovana tržaška trvdka. Na svetovni razstavi pariški je mej drugimi dobila zlato kolajno tuk. trvdka Henrik Bremitz za svoje pianine.

Aretiranje. V gostilnici v ulici Lazzaretto vecchio št. 28. so včeraj aretirali Edvarda P. in Frana F., ker sta razgrajala, ko je trebalo plačati zapitek, ter žalila natakarico in ji pretila. Aretiranje je izvršilo več redarjev po hudem odporu.

Pazite na petrolejke! Karolini J. v Šklednju št. 466, se jo včeraj prevrnila goreča svetilka ter je nevarno opekla na rokah. Unela se ji je tudi obleka in bilo bi večje nesreče, da ni 12-letna hčerka pogasila plamena. Poslednja se je opekla na nogah. Obema so na rešilni postaji podelili potrebno pomoč.

Dražbe premičnin. V petek, dne 24. avgusta ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v Sv. Križu št. 293, 300 kamenitih stopnic: v ulici Boscetto št. 34, hišna oprava; v ulici Ponterosso št. 1. in v ulici Michelangelo, campanga, oprema v zalogi, rastline, vaze in hišna oprava; na Korzu št. 7, hišna oprava; na trgu Ponterosso 3, hišna oprava; v ulici Donata št. 10, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 21.9., ob 2. uri popoldne 26.2 C° — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 758.2 — Danes plima ob 9-7 predp. in ob 8.21 pop.; oseka ob 2.24 predpoludne in ob 2.35 popoldne.

Tržaška posojilnica in hranilnica se ne preseli dne 24. avgusta, kakor je bilo javljeno v tem listu, ampak ostane v dosedanjih prostorih v ulici S. Francesco, št. 2. I. nadstropje, kar naj blagovoli slavno občinstvo na znanje vzeti.

Vabilo na domačo zabavo, ki jo prirede narodni diletantje-goslarji v nedeljo dne 26. avgusta ob 4. uri in pol popoldne na vrtu šole družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu (ul. Giuliani 28).

Na tej zabavi nastopijo prvič domači diletanti na gosli pod vodstvom gosp. V. Polivke.

Pevske točke bo iz uljudnosti proizvajalo pevsko društvo »Kolo« — Med vsporedom bo šaljiva tombola. — Vstopnina 40 st. (20 nvč.). Otroci so vstopnine prosti.

Podpisani pričakujejo, da jih slavno občinstvo poseti v velikem številu ter jih tako oskoli v moralnem in podpre v materialnem olziru.

Mi ne nastopimo kot dovršeni umetniki, za kar se hoče šole, časa in denarja, ampak kot navadni diletantje v nadeji, da se sčasoma popolnimo in da po mogočnosti nadomestimo narodni orkester.

V slučaju slabega vremena se zabava odloži na dan 8. septembra.

Narodni diletantje.
»Obrtnijsko društvo« v Barkovljah vabi na vrtni koncert, katerega priredi v nedeljo dne 26. avgusta 1900 na vrtu »Narodnega doma« v Barkovljah z blagohotnim sodelovanjem pev. društva »Adrija«. Začetek koncerta točno ob 5. uri popoldne. Na koncertu bo pel mešani in moški zbor pevskega društva »Adrija« same najnoveje zbere in bo svirala popolna godba pod vodstvom g. Wagnerja. Med koncertom priredi pevsko društvo »Adrija« tudi šaljivo

pošto. Ustopnina na koncert 10 nč. za osebo. Ker se tega dne praznuje v Barkovljah god sv. Jarneja, t. j. barkovljanskega cerkvenega patrona, in je vsopred koncerta zelo zanimiv, nadejamo se obilne udeležbe.

Pevsko društvo »Lipa« v Bazovici priredi dne 9. septembra veliko ljudsko veselico s petjem, šaljivo loterijo in plesom.

Veteransko podporno društvo tržaško, pod pokroviteljstvom nadvojvode Frana Ferdinanda, je minolo nedeljo priredilo v Pierisu cesarsko slavnost. Na postaji Ronki je društvo pričakovala godba. Od Ronk do Pierisa so se vozili na vozech. Tu jih je pozdravil župan na čelu občinskega zastopa. Spreved se je razvrstil okolo spomenika, postavljene pokojni cesarici Elizabeti. Tu se je člen društva Pavel Bacher v navdušenih besedah spominjal blage pokojne cesarice in je prosil blagoslova z nebes za našega cesarja. Na vznožje spomenika so položili krasen venec, prinesen seboj iz Trsta in godba je svirala cesarsko pesem.

Spreved je defilirala na to pred spomenikom. Na to je sledila slobodna zabava na vrtu Clementijeve gostilne. Godba je svirala in prižigali so umetne ognje. Ob 9. uri in četrt je bil odhod iz Pierisa ob spremstvu množičnega domačega občinstva. — Opomniti moramo še, da si je gori omenjeno društvo nabavilo novo ukusno uniformo.

Vesti iz ostale Primorske.

× Nenadna smrt. Pišejo nam iz Kopra: V ponedeljek v jutro je umrl v našem mestu dobroznani Blaž Babuder, kovač in posestnik, v starosti 67 let. Pokojnik je bil rodom iz Materije, a že 25 let je bival v Kopru. Zadnji čas ubogi starček ni mogel več opravljati svojega rokodelstva ter se je vsako jutro sprehajal na Belvederu, tako tudi minoli ponedeljek. Po sprehodu se je vsedel na zid ob morju; čez nekaj časa se je zazibal ter padel vznak kakih šest metrov globoko v ladijske Poli. Pritekli so sprehajalec ter poklicali okrajnega zdravnika, ki pa ni mogel storiti drugega, nego da je konstatiral smrt, ki je bila nastopila vsled mrtvouda že pred padcem.

Truplo so prenesli v pokojnikovo stanovanje in v torek popoldne ob 5. uri je bil veličasten pogreb, katerega so se udeležile tudi cerkvene bratovščine, katerih ud je bil pokojni Babuder, s svojimi zastavami, mnogo meščanov iz vseh slojev in mnogo kmetiškega ljudstva iz okolice. Pokojnik se je do zadnjega hipa zavedal svoje slovenske narodnosti. N. v m. p.

× Anarhist na Reki? V nedeljo po noči so na Reki aretirali nekega sumnjivega Francoza, ker je razgrajal v neki zloglasni hiši. Mož se je branil, kolikor se je mogel, a ko so ga vendar prignali na polie, komisariat je po dolgem obotavljanju rekel, da se piše Julij Lagnae, da je 27 let star in mehanik doma iz Brives-a na Francozkem. Ko so ga spravljali v celico je izustil pretnje proti vladarju. Vsled tega so ga začeli ostro opazovati ter so napravili fotografski posnetek njegovega obraza. O tem je pretvarjal lice, da bi preprečil fotografiranje. Truplo sumljivega Francoza je na mnogih mestih tetovirano. Mej drugimi so našli uboden rek: »Rajši umreti, nego zgubiti svobodo!« in na drugem mestu: »Maščevanje!« Redarstvo je poslalo fotografijo policiji v Brives-u. Bržkone je mož anarhist.

× Pevsko društvo »Nabrežina« v Nabrežini nam javlja: Do sedaj so se na našo slavnost oglasila nastopna društva:

»Hajdri« s Proseka (korporativno, z zastavo, bo pel E. Juvana »Pastir«).

»Delavsko podporno društvo« iz Trsta (korporativno, z zastavo).

Pevsko društvo »Skala« iz Sv. Križa (korporativno, bo pelo Iv. pl. Zajca »Šumski čar«).

Pevsko društvo »Slava« pri sv. Mariji Magd. spodnji (deputacija z zastavo).

Pevsko društvo »Slavec« iz Ljubljane, (korporativno, z zastavo, pesem se naznani).

Pevsko društvo »Adrija« iz Barkovelj (korporativno, z zastavo, bo pelo Hajdrihovo »Heregovska«).

Pevsko društvo »Lipa« iz Bazovice (po deputaciji).

Pevsko društvo »Danica« s Kontovelja (korporativno, bo pelo A. L. Lebanovo »Slovensko dekle, mešan zbor«).

Pevsko društvo »Ljubljana« (korporativno, z zastavo, pelo bo F. Gerbičev »Slovanski brod«).

Pevsko društvo »Velesila« iz Škedenja (po deputaciji).

Pevsko društvo »Kolo« iz Trsta (korporativno).

Telovadno društvo »Goriški Sokol« (korporativno, 20—25 udeležencev).

Telovadno društvo »Tržaški Sokol« (korporativno, z zastavo).

Ognjegasno društvo iz Sežane (korporativno).

»Slovansko pevsko društvo« iz Trsta (korporativno).

Pevsko društvo »Zarja« iz Rojana (korporativno in z zastavo; pelo bo Försterjev mešan zbor »Domovini«).

Nadaljnje prijave naj se blagovole doposlata do 27. t. m.

Vesti iz Kranjske.

* Cesar je pomilostil povodom svoje 70letnice 56 kaznjencev, mej temi pet žensk v Begunjah na Gorenjskem.

* Uboj. Predvčeraj zjutraj so našli v cestnem jarku ob cesti, ki vodi iz Bizavika proti Vevčam, okoli 60 let starega posestnika Zakovška iz Dobrunj pod Ljubljano mrtvega z ranjeno in počeno glavo. Tudi na roki se poznajo sledi udarcev. Ker je mož rad pil ter bil v pijanosti jako nadležen, je lahko mogoče, da je kdo v prepiru moža ubil. Nekateri pa sumijo, da je umor izvršil lastni sin umorjenca, ker mu isti ni hotel prepušiti posestva. Sin je bil sedaj na orožnih vajah in so ga orožniki že aretirali.

* Trojčki. Dne 18. t. m. je na Savi pri Jesenicah povila žena tovarniškega delavca Janeza Aljančiča trojčke. A ta tri nova življenja so zahtevala največje žrtvo — porodnica je umrla dve uri po porodu. Otročki, dva fantka in jedna punčica, so vsi zdravi, lepi in močni. Ista žena je pred tremi leti povila enega dečka, pred 14 meseci dvojčke, ki živita in slednjič trojčke.

* Z Razdrtega pod Nanosom nam pišejo: Prostovoljno gasilno društvo priredi 26. t. m. svojo prvo veselico, ki utegne biti uprav mnogobrojno obiskana. Zanimanje je splošno. Veselični prostori se marljivo lepšajo, dobiki za tombolo so dragoceni, pa tudi kmetom porabni: oralo, svetilnice, zrcalo itd. Postojinska godba svira priznano dobro, domači pevski zbor sestoji iz samih starih, izvežbanih pevcev, prostor več nego ugođen. — Vojakov 26. t. m. ne bo več pri nas. Zato se ni bati niti za prenočišča. Izvrstna postrežba v hotelu g. F. Kavčiča je znana ne samo Tržčanom, marveč tudi tujcem. Zato upamo, da društvo s čistim dobičkom precej »osnaži« svojo knjigo sitnih dolgov. Na pomoč!

* Nemčurstvo na Bledu. Da nemški šovinisti nimajo niti najmanjšega zmisla za spoštovanje drugih narodnosti in tudi ne najjednostavnejega takta, ki zahteva, da se v tuji hiši vedemo tako, kakor se spodobi poštenemu gostu, ne pa samopašno in objestno, kakor da se smatramo gospodarji tujega posestva, to dokazujejo tudi nemški gostje na Bledu. V »Louisenbadu« so Nemei slovenski tekst vabila, katerega je županstvo — povodom cesarjeve 70-letnice — izdalo v slovenskem in nemškem jeziku — prelepili z nemškim tekstom vabila, ki ga je izdal »Kurhaus« v nemškem in slovenskem jeziku. Nekateri češki gostje so strgali nemški lepak, ki je pokrival slovenski tekst, a kmalu potem je bil slovenski tekst zopet preplepen na navedeni način. Dopisnik, ki je »Narodu« sporočil to nesramnost, je pristavil, da na Bledu bivajoči Slovenci niso nastopili proti tako impertinentnemu početju Nemcev, kar zopet dokazuje žalostno istino, kako malo narodne samozvesti in ponosa je v nas Slovencih, kako suženjski, nevreden rešpekt imamo pred tuji, katerim prepuščamo gospodarstvo v lastni hiši, sami pa se poskrivamo v kot. Tudi to je velika narodna rana, ki nam brani svoboden polet do boljše bodočnosti.

Štajerske vesti.

— Slomšekovo slavnost priredi bralno in pevsko društvo »Maribor« v nedeljo dne 16. kimoveca popoldne na vrtu »Narodnega doma« v Mariboru z mnogovrstnim vsopredom, ki se prihodnjic priobči. — Domači in okoličani, pridete v obilnem številu! — Vstopnina za osebo 40 stot.

— Sadjarska in vinarska šola v Mariboru je zaključila šolsko leto dne

13. t. m. Konec leta bilo je na zavodu 36 gojencev, od teh 28 Slovencev in 8 Nemcev. To šolo zdržiže dežela in je radi borih osmih Nemcev pouk popolnoma nemški, in učiteljski kruh na tem zavodu se daje možem, ki prihajajo iz Prusije. Tužna nam majka slovenska!

Razne vesti.

Razprava proti Bresciju. Socijalistični poslanec odvjetnik Turati je odklonil brambo morileca Brescija. Branil bo ga uradni branitelj Martelli. Bresci je zahteval, da se razprava odgodi, da se zamore sporazumeti s svojim braniteljem.

Loterijske številke, izžrebane dne 22. avgusta:

Brno 52 19 89 22 69

Brzjavna poročila.

Ustaja na Kitajskem.

DUNAJ 22. (K. B.) »Pol. Corr.« javlja: Uradna poročila in Tientsina čez Čifu z 20. t. m. pravijo, da so se japonske čete dne 16. t. polastile cesarske palače v Peking; štiri dni poprej so cesarica - udova, cesar in ministri zbežali iz Pekinga, v varstvu 3000 mož čet Tung-Fuschang. Zbežali so menda v Shianfu ali pa v Shensi. Vsled velikega nereda, ki vlada v Peking, so razdelili mesto v oddelke ter izročili polovico severnega tartarskega mesta varstvu japonskih čet. Mednarodni odbori zveznih čet japonskih, ruskih, angleških, francoskih in Združenih držav vzdržujejo red v mestu. Japonci so osvobodili misijonarje in domačine-kristijane, ki so bili ujeti v cesarski palači. Japonci so izgubili nad 200 mož, mrtvecev in ranjenih. Sovražnik ima 600 mrtvecev.

BEROLIN 22. (K. B.) »Wolff« javlja: Drugi admiral križarskega brodovja javlja iz Takua z dne 19. t. m.: Vsled neprestanega deževja ni mogel kapitan Pohl napredovati, kakor bi hotel, ter je še le 16. t. m. zapustil Matou. Iz Tientsina sem zvedel iz negotovega vira, da je kapitan Pohl prispel dne 17. t. m. zvečer v Peking. Generalmajor Hotzen je javil, da odpošlje dne 17. t. m. prvi bataljon in nekaj konjenikov, katerim bo sledil dne 18. t. m. sam z 2. bataljonom. Pravijo, da Yankunu preti še vedno nevarnost od strani kitajskih čet ob cesarskem Kanalu.

WASHINGTON 22. (K. B.) Amerikanski poslanik Conger brzjavlja iz Pekinga dne 19. t. m.: Vse mesto, razven cesarske palače, je sedaj zasedeno. Upamo, da vzamejo zvezne čete v najkrajšem času tudi to palačo. Več misijonarjev je zapustilo Peking, nekaj jih ostane pri tukajšnjih ubežnih kristijanah, katerih je zbranih kakih 1000.

LONDON 23. (K. B.) »Daily Telegraph« javlja iz Durbana, da so Boerci postavili v bližini kraja Ingogo znani veliki top »dolgi Tom«. Z istega streljajo na železniški most pri Ingogo.

Glasom vesti v »Standardu« iz Durbana je bila 22. t. m. ponoči železnica v Ladysmith pri Hattingspruitu poškodovana ter je vsled tega skočil neki tovorni vlak s tira.

NEW-YORK 23. (K. B.) Kitajski »American Association« brzjavlja iz Shanghai: Položaj v dolini Yangtse postaja čedalje bolj kritičen. Po cenitvah z vojaške strani je potrebnih 15.000 vojakov, da uspešno čuvajo Shanghai. Potrebno je toraj vplivati na vlado, da pošlje nemudoma ojačenj. To brzjavko je sprejel državni departement.

PARIZ 23. (K. B.) »Gaulois« javlja, da je podpolkovnik Marchand imenovan članom mednarodnega glavnega štaba za Kitaj in načelnikom skupini, obstoječi iz 8 častnikov, katere francoska vlada dodeli štabu grofa Walderseeja. Vsaka udeležena velesila je odposlala onoliko častnikov. Marchand in njegovi tovariši bodo imeli nalogo, da tvorijo nekako stalno vez med vrhovnim poveljnikom in posamičnimi voji.

Imenovani list dostavlja, da general Voyron o svojem odhodu ni vedel ničesa o teh novih naredbah.

»Matin« javlja, da mislijo resno na to, da bi izročili poše šefa glavnemu štabu v mednarodnih četah francoskemu divizijskemu generalu ter, da je general Negrier namenjen v to, da prevzame to važno nalogo. Omenjeni list pa dostavlja, da je vse to le govorica.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 22. (K. B.) »Reuter« javlja iz Pretorije: Dewet se namerava vsekako po-

dati proti Bushfeldu. Tukaj se menda mislijo združiti vsi boerski oddelki, tudi poveljstvo Bothie; to je sklepali iz dejstva, da so Boerci brez resnega odpora zapustili Machadodorp in Lydenburg.

Ista poslovica javlja iz Capetowna, da je Carrington vzel Boerem vse zaloge. General Methuen je imel z Lichtenbergovim poveljstvom bitko pri Oltošupu.

Bolgari in Romuni.

SREDEC 22. (K. B.) »Agence Telegrafique Bulgare« poroča, da je vest o mobiliziranju bolgarske vojske docela izmišljena ter izjavlja, da so bolgarska vlada, novinstvo in bolgarski narod popolnoma mirni nasproti nesrečnim in v mnogem oziru pretiranim dogodkom na Romunskem.

Grof Waldersee pri italijanskem kralju.

RIM 22. (K. B.) Kralj Viktor Emanuel je včeraj sprejel grofa Walderseeja ter ga s spremstvom obdržal na dejennju. Poprej je bil grof Waldersee v Pantheonu, kjer je položil vence na grob kralja Humberta.

Prine Waleski na Nemškem.

WILHELMSHOHE 22. (K. B.) Prine Waleski se je ob 1. uri popoldne pripeljal na tuk. kolodvor. Na kolodvoru ga je sprejela počastna stotnija 167. polka z zastavo. Cesar Viljem ga je počakal ter presrečno pozdravil. Cesar in prine sta obkorakala počastno stotnijo, ki je defilirala mimo njiju, ter sta se odpeljala z vozom v grad, kjer so visokega gosta pozdravili cesarica Avgusta Vikrija in cesarski princei. Potem je bil za jutrek.

Trgovina in promet.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

	za 50 kg. v kronah.
Kava: Santos I.	108.—
II.	95.—
Rio I.	102.—
II.	97.—
Santos in Rio lavé I.	120.—
II.	—
Laguaira lavé I.	138.—
Laguaira lavé II.	111.—
Maracaibo	114.—
Guatemala	166.—
S. Salvador	121.—
Costarica	141.—
Portorico	155.—
S. Domingo	115.—
Jamaica	—
Malabar Plant	159.—
Java W. J. B.	186.—
Moka	155.—
Poper: Singapore	99.—
Penang	93.—
Tellichery	97.—
beli	141.—
Piment:	63.—
Sladka škorja: (cimet)	88.—
electa	93.—
Riž: italijanski	18.—23.—
Indijski	10.25 15.50
Japonski	15.—17.—

Južno sadje:

Rožiči: (novi)	9.50 10.50
Datelji:	—35.—
Smokve: (Calamata) v venici novi	17.50 —
proste	—
puljsko (Puglia)	—
smirnske (v škatljicah)	—
Mandeljni: sladki I. Bari novi	130—136.—
Lešniki: sicilski	—
istrski	54.—
levantinski olupljeni	76.—
Suho grozdje: (cibibe): Elemé	—
Sultanine	71—75.—
iz Perzije	—
» črne Cismé	—
» Morea	—
» Lipari	—
Pomeranče: (zaboj)	—
Puglia (zaboj)	—
Limone	6.—22.—
Olje: oljino italijansko I. Bari	81.—88.—
» albansko	—
» dalmatinsko	41.—43.—
bombažovo američansko	36.50 39.50
bombaževa angleško	—
sesamovo	53.—

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljema Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko slo)

priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Postne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič

čevlj. mojster

M. AITE
Trgovina manifakturnega blaga
Trst. — Via Nuova — Trst.
vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane usovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske kakor: saten, perkal, pike za obleke in bluze v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovratniki in ovratnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prti; bele in barvana zagrinjala na meter in gotove.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo očnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadejaje se tudi v prihodnje podpore cen odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubnej M. Aite.

Kaj je ABLUVIA?
Čitajte jutrajšnjo „Edinost“.

Podjetne brez konkurence
išče solidne
AGENTE
za razprodajo novih in povsod rabljivih izdelkov. Visoka provizija, eventualno stalna plača zagotovljena.

Ponudbe na: J. Klimesch, Praga št. 1134/II.

Fran Wilhelm^{ov}
odvajajoči čaj
od
Frana Wilhelm
lekarnarja v Neunkirchen
(Spodnja Avstrija).

Se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po 1 gld. av. velj.

150 gld.
išče mašinist na posodo; vrne 200 gld. Dobro jamstvo. Ponudbe pod: »200« na upravo »Edinosti«.

Dr. JOSIP MARTINIS
doktor vsega zdravilstva in specialist za očesne bolezni
ulica Valdirivo šte. 3. I. nadst.
Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8^{1/2} zjutraj in od 1 do 2 popoldne in eventuelno od 4—5 popoldne.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici
Gospodarska ulica hšt. 7., I. nadst.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4^{1/2}%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5^{1/2}%.

Urduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.
Poštuo-hran. račun št. 837.315.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

HERA PROMETHEUS
DELNIŠKO DRUŠTVO ZA APNENI OGLJIK IN ACETILENSKI PLIN NA DUNAJU
Izvršuje napeljave za razsvetljavo s plinom in acetilenskim plinom za zasebnike in mesta v kakoršnjih si bodi številnih plamenov.

Točno delo z jamčenjem za nepomankljiv učinek.

ŠEST ZLATIH KOLAJN

Zlata kolajna Berlin 1898	Zlata kolajna Budapest 1899
99	Schiedam Haag
Vratislava	Monakovo

Izvršenih 2000 napeljav za zasebnike v vseh delih sveta.
Centralne napeljave v delovanju s približno 15000 plamenov.

Čistilni in sušilni sistem glasom privilegija nemškega cesarstva št. 98.762 in 108.244, ki zadošča najstrožjim zahtevam, se je dejanski uporabil z najodličnejšimi uspehi.

Apneni ogljik najprve vrste, ki daje največ plina, se prodaja po ugodnih cenah.

Glavni zastopnik
za Istro, Goriško, Trentinsko, Dalmacijo, Kranjsko, Italijansko, ter angleško Indijo
EDVARD TURECK V TRSTU.

Gimnazijski konvikt
Benediktinske ustanove pri Sv. Pavlu na Koroškem.
Polletna penzija 280 kron.
Javni višji gimnazij.
Pojasnila daje predstojništvo konvikta. Rok za vsprejemno skušnjo: 17. september.

Kaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedo, katere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Združuje toraj na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata s preljubljenim okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan použita, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res družinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod in zlasti v vsaki družini se nahajala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh za primes k bobovi kavi, katere okus slajša in za uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusno barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tretjino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove kave začetni in polagamo na polovicovsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne. Kjer se bobova kava popolnoma použiti prepove, je ta najboljša nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in bolnim osebam kot lahko prebavljiva, kridelujoča in krepčujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se rastujoči mladini, posebno mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da. Skozi upeljavno Kathreiner Kneipp-ove sladne kave, bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus zadoštuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli odprta prodajati! Prava je samo v znanih belih izvornih zavojih z podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

Čestitam in se radujem z Vami
na tako dobrem izdelku

piše odlični trgovec, gospod I. Prelog iz Trsta, prvi kranjski tovarni testenine: Žuideršič in Valenčič v II. Bistrici. Original tega lista z dne 21. januarja t. l. vsakemu na ogled.

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 ^{1/2} %	30-dnevni odkaz 2 ^{1/2} %
30- " " 3 ^{3/4} %	3-mesečni " 2 ^{1/2} %
	6- " " 2 ^{1/2} %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stenojo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih obliavah.

Okrožni oddel.
v vredn. papirjih 2^{1/2}% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czevec, Ljubljano, Linc, Olomeu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja
bitku 1^{1/2}% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu
zavaruje
proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerv. društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijanju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijanju u kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravateljstva:
Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

FILIJALKA
BANKE UNION
V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 ^{1/2} % proti 5 dnevni odpovedi	12
3 ^{1/2} % " " " " "	4 mesečni
3 ^{1/2} % " " " " "	8
3 ^{1/2} % " " " " "	1 letni

Napoleone:

po 2 ^{1/2} % proti 20 dnevni odpovedi	40
2 ^{1/2} % " " " " "	3 mesečni
3 ^{1/2} % " " " " "	6

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25 oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2^{1/2}% do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga
z neomejenim jamstvom.
V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadst.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s. nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4^{1/2}% in vloge na Conto-corrent po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun šte. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.